EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 27.8.2024.
COM(2024) 325 final

2024/0212 (BUD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Italiji, Sloveniji, Austriji, Grčkoj i Francuskoj u vezi sa šest prirodnih katastrofa koje su se dogodile 2023.

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Ova Odluka odnosi se na mobilizaciju Fonda solidarnosti Europske unije (dalje u tekstu „FSEU”) u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 2012/2002[1] (dalje u tekstu „Uredba o FSEU-u”) u iznosu od 1 028 541 689 EUR radi pružanja pomoći Italiji, Sloveniji, Austriji, Grčkoj i Francuskoj u vezi s prirodnim katastrofama (poplavama) koje su se 2023. dogodile u tim zemljama.

Uz mobilizaciju je priložen prijenos sredstava DEC br. 08/2024, u kojem se predlaže prijenos iznosa od 796 760 300 EUR iz pričuvne linije europske pričuve za solidarnost u operativnu proračunsku liniju FSEU-a, u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje. Uz prenesena odobrena sredstva iz pričuvne linije europske pričuve za solidarnost, ta se mobilizacija financira upotrebom iznosa od 37 073 004 EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje koji je već unesen u opći proračun EU-a za 2024. te iznosa od 194 708 385 EUR u odobrenim sredstvima iz općeg proračuna EU-a za 2023., koji je već isplaćen u obliku predujmova, u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

2. INFORMACIJE I UVJETI

2.1. Italija – katastrofa velikih razmjera: poplave u regiji Emilia-Romagna

Od 1. do 17. svibnja 2023. u talijanskoj regiji Emilia-Romagna zabilježene su iznimno obilne padaline koje su uzrokovale poplave.

Italija je nakon toga podnijela zahtjev za financijsku pomoć iz FSEU-a.

(1) Italija je 24. srpnja 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u svibnju 2023.

(2) Italija je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 1. svibnja 2023. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Talijanska tijela ukupnu izravnu štetu nastalu kao posljedica katastrofe procjenjuju na 8,5 milijardi EUR. Taj iznos premašuje prag za „prirodne katastrofe velikih razmjera” za Italiju koji je za 2023. utvrđen na 3,8 milijardi EUR. Ta se katastrofa stoga može smatrati „prirodnom katastrofom velikih razmjera” u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe o FSEU-u.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

[1] Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije (SL L 311, 14.11.2002., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj) kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 661/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. (SL L 189, 27.6.2014., str. 143., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/661/oj) i Uredbom (EU) 2020/461 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. (SL L 99, 31.3.2020., str. 9., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj).

(6) Italija je zatražila isplatu predujma očekivanog doprinosa u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u. Na temelju preliminarne procjene Komisija je zaključila da su ispunjeni uvjeti za isplatu predujma iz FSEU-a. Stoga je Provedbenom odlukom Komisije C(2023) 7823 od 13. studenog 2023. dodijeljen predujam u iznosu od 94 708 385 EUR. Predujam je Italiji isplaćen 29. studenog 2023.

(7) Regiju Emilia-Romagna u Italiji od 1. do 17. svibnja 2023. pogodile su obilne kiše, nakon čega su uslijedile poplave. To se odnosi na sedam pokrajina u središnjem i istočnom dijelu regije, a jako obilne padaline i velike kumulativne dubine posebno su zabilježene u brdovitim i planinskim područjima. Ukupna kumulativna količina oborina zabilježena tijekom cijelog trajanja nepogode iznosila je od 200 do 500 mm. Poplave koje su uslijedile imale su teške posljedice. Poginulo je 14 osoba, a uz to su zabilježeni veliki gospodarski gubici zbog uništenja infrastrukture i štete na javnoj i privatnoj imovini. Ekstremni meteorološki uvjeti izazvali su više od 1500 klizišta, što je prouzročilo veliku štetu na cestama i zgradama, mrežnoj infrastrukturi i vodotocima.

(8) Talijanska tijela zatražila su pomoć u okviru Mehanizma Europske unije za civilnu zaštitu (UCPM). Italija je zatražila četiri modula crpki s visokim kapacitetom. Nakon aktivacije UCPM-a, Slovačka, Slovenija, Francuska i Belgija pružile su potporu poplavljenim područjima. Kako bi se utvrdila pogođena područja, aktivirani su europski sustavi programa Copernicus za brzo kartiranje u kriznim situacijama i upravljanje rizikom i oporavak te nacionalni sustav ASI-COSMO-Skymed.

(9) Italija je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 681,8 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveći dio troškova hitnih operacija odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne baštine i iznosi više od 293,7 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 220,5 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 85,7 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 82,0 milijuna EUR.

(10) Italija je prenijela Direktivu 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava („Direktiva 2007/60/EZ”)[2] Zakonodavnom uredbom br. 49 od 23. veljače 2010. U Zakonodavnoj uredbi br. 49/2010 navodi se da je potrebno donijeti karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava za područja utvrđena u skladu s navedenim zakonodavnim aktom.

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Italije se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Talijanska tijela nisu navela da su prihvatljivi troškovi pokriveni osiguranjem.

[2] SL L 288, 6.11.2007., str. 27., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj.

2.2. Slovenija – katastrofa velikih razmjera: poplave

Sloveniju su od 3. do 6. kolovoza 2023. pogodile obilne padaline koje su uzrokovale poplave u cijeloj zemlji.

Slovenija je nakon toga podnijela zahtjev za financijsku pomoć iz FSEU-a.

(1) Slovenija je 20. listopada 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u kolovozu 2023.

(2) Slovenija je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 4. kolovoza 2023. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Slovenska tijela ukupnu izravnu štetu nastalu kao posljedica katastrofe procjenjuju na približno 10,0 milijardi EUR. Komisija je prihvatila iznos od 7,3 milijardi EUR kao vjerodostojnu ukupnu izravnu štetu. Taj iznos premašuje prag za „prirodne katastrofe velikih razmjera” za Sloveniju od 0,6 % njezinog bruto nacionalnog dohotka (BND), koji je 2023. iznosio 308,8 milijuna EUR. Ta se katastrofa stoga može smatrati „prirodnom katastrofom velikih razmjera” u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe o FSEU-u.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Slovenija je zatražila isplatu predujma očekivanog doprinosa u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u. Na temelju preliminarne procjene Komisija je zaključila da su ispunjeni uvjeti za isplatu predujma iz FSEU-a. Stoga je Provedbenom odlukom Komisije C(2023) 8168 od 23. studenog 2023. dodijeljen predujam u iznosu od 100 milijuna EUR. Predujam je Sloveniji isplaćen 11. prosinca 2023.

(7) Od 3. do 6. kolovoza 2023. snažan niskotlačni sustav uzrokovao je obilne padaline. Obilne kiše i pljuskovi izazvali su velike poplave, klizišta i odrone zemlje. Najviše oborina, do 150 – 200 mm, izmjereno je u sjevernoj polovici Slovenije. Poplava je bila nesvakidašnja jer je uključivala tri najveće slovenske rijeke. Visoke vode uništile su ceste, mostove, vodoopskrbnu infrastrukturu, kanalizaciju, električnu energiju, brojne kuće i urbana područja te poljoprivredna zemljišta.

(8) Slovenska tijela zatražila su pomoć u okviru UCPM-a, Koordinacijskog centra za odgovor na hitne situacije (ERCC) i NATO-a putem Euroatlantskog centra za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC). Pomoć je ponudilo 12 država članica EU-a i brojne treće zemlje.

(9) Slovenija je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 6 786,0 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 5 089,0 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova za hitne operacije odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 853,2 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne

baštine i iznosi 816,2 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 27,2 milijuna EUR.

(10) Slovenija je 2008. prenijela Direktivu 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća slovenskim Zakonom o vodama (članak 1. stavak 4. točka 4.).

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Slovenije se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Slovenska tijela navela su da se procjenjuje da bi osiguranje moglo nadoknaditi do 4,7 % procijenjene štete.

2.3. Austrija – katastrofa u susjednoj zemlji: poplave

Austriju su od 3. do 6. kolovoza 2023. pogodile obilne padaline koje su uzrokovale poplave u južnim austrijskim regijama.

Austrija je nakon toga podnijela zahtjev za financijsku pomoć iz FSEU-a.

(1) Austrija je 19. listopada 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u kolovozu 2023.

(2) Austrija je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 3. kolovoza 2023. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Austrijska tijela podnijela su zahtjev na temelju kriterija katastrofe „susjedna zemlja”, kako je utvrđeno u članku 2. stavku 4. Uredbe o FSEU-u, kojim se propisuje da se pomoć iz FSEU-a može mobilizirati i za svaku prirodnu katastrofu u prihvatljivoj državi koja je ujedno prirodna katastrofa velikih razmjera u susjednoj prihvatljivoj državi. Austrija je ukupnu izravnu štetu uzrokovanu katastrofom procijenila na 208,0 milijuna EUR. S obzirom na to da se ista prirodna katastrofa smatra „prirodnom katastrofom velikih razmjera” u Sloveniji, susjednoj prihvatljivoj državi, zahtjev Austrije prihvatljiv je za doprinos iz FSEU-a u skladu s člankom 2. stavkom 4. Uredbe o FSEU-u.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Austrija nije zatražila isplatu predujma u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

(7) Od 3. do 6. kolovoza 2023. obilne kiše prouzročile su brojna oštećenja javne i privatne infrastrukture u južnoj Austriji, posebno u Donjoj Koruškoj i Štajerskoj. Kiša je poplavila zgrade, podrume, garaže, šume i polja te izazvala više od 900 bujica blata i klizišta. Više od 120 zajednica pretrpjelo je štetu od oluje, a zabilježeni su i izolirani prekidi opskrbe električnom energijom zbog visokih podzemnih voda. Dodatna šteta prijavljena je u susjednim saveznim pokrajinama kao što su Salzburg i Gradišće.

(8) Austrija nije zatražila pomoć u okviru Europskog koordinacijskog centra za odgovor na hitne situacije.

(9) Austrija je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 76,5 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno

po vrsti operacija. Najveća skupina troškova odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda i prometa i iznosi 65,6 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova za hitne operacije odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i iznosi 9,7 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 0,8 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 0,4 milijuna EUR.

(10) Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća prenesena je u austrijsko pravo izmjenom Zakona o vodama provedenom 2011. (Savezni službeni list I br. 14/2011).

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Austrije se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Austrijska tijela nisu navela da su prihvatljivi troškovi pokriveni osiguranjem.

2.4. Grčka – katastrofa velikih razmjera: ciklon

Grčku je od 4. do 11. rujna 2023. pogodila sredozemna oluja „Daniel”, koja je prouzročila obilne padaline i poplave na više lokacija u središnjoj Grčkoj, posebno u regiji Tesaliji.

Grčka je nakon toga podnijela zahtjev za financijsku pomoć iz FSEU-a.

(1) Grčka je 20. studenog 2023. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u rujnu 2023.

(2) Grčka je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a unutar roka od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 4. rujna 2023. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) Grčka tijela ukupnu izravnu štetu nastalu kao posljedica katastrofe procjenjuju na 2,3 milijardi EUR. Taj iznos premašuje prag za „prirodne katastrofe velikih razmjera” za Grčku od 0,6 % bruto nacionalnog dohotka (BND), koji je 2023. iznosio 1,1 milijardi EUR. Ta se katastrofa stoga može smatrati „prirodnom katastrofom velikih razmjera” u skladu s člankom 2. stavkom 2. Uredbe o FSEU-u.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Grčka je zatražila isplatu predujma očekivanog doprinosa u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u. Na temelju preliminarne procjene Komisija je zaključila da su ispunjeni uvjeti za isplatu predujma iz FSEU-a. Stoga je Provedbenom odlukom Komisije C(2024) 505 od 23. siječnja 2024. dodijeljen predujam u iznosu od 25 382 237 EUR. Predujam je Grčkoj isplaćen 8. veljače 2024.

(7) Do snažne i opsežne meteorološko-hidrološke nepogode obilježene obilnom i dugotrajnom kišom došlo je u razdoblju od 4. do 11. rujna 2023. i uzrokovala je katastrofalne poplave na više lokacija u središnjoj Grčkoj, posebno u regiji Tesaliji. Ukupna kumulativna količina padalina zabilježena tijekom cijelog trajanja nepogode u pogođenim regijama iznosila je od 400 do 1000 mm. Količina oborina u najvećem dijelu regije usporediva je s prosječnom godišnjom količinom padalina. Obilne kiše uzrokovale su velike poplave u središnjoj Grčkoj, zbog čega su šira područja bila

poplavljena. Posljedica poplava bilo je masovno uništenje infrastrukture jer je voda u potocima tekla cestama, rušila zgrade i mostove te potopila cijela sela. Poginulo je 17 osoba, a uz to su zabilježeni veliki gospodarski gubici zbog uništenja infrastrukture i štete na javnoj i privatnoj imovini.

(8) Grčka tijela nisu zatražila pomoć u okviru UCPM-a.

(9) Grčka je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 1 941,0 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa i obrazovanja i iznosi 1 657,0 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova za hitne operacije odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 230,6 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 42,8 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne baštine i iznosi 11,4 milijuna EUR.

(10) Grčka je prenijela Direktivu 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća Zajedničkom ministarskom odlukom KYA 31822/1542/E130/2010 (ΦΕΚ B' 1108/21.7.2010.) u svoj unutarnji pravni sustav.

(11) Na dan podnošenja zahtjeva Grčka je bila predmet dvaju postupaka zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe. Postupak INFR(2021)2254 koji se odnosi na ažuriranje karata rizika od poplava i opasnosti od poplava kako je propisano Direktivom 2007/60/EZ zaključen je 24. travnja 2024. Postupak INFR(2022)2191 upućen je 13. ožujka 2024. Sudu Europske unije jer nije dovršena revizija grčkih planova upravljanja riječnim slivovima u skladu s Okvirnom direktivom o vodama (Direktiva 2000/60/EZ) i planova upravljanja rizicima od poplava u skladu s Direktivom o poplavama (Direktiva 2007/60/EZ).

(12) Grčka tijela nisu navela da su prihvatljivi troškovi pokriveni osiguranjem.

2.5. Italija – regionalna katastrofa: poplave u regiji Toskani

U razdoblju od 25. listopada do 10. studenog 2023. u talijanskoj regiji Toskani zabilježene su obilne padaline koje su očekivano dovele do bujičnih poplava.

Italija je nakon toga podnijela zahtjev za financijsku pomoć iz FSEU-a.

(1) Italija je 19. siječnja 2024. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u listopadu i studenom 2023. u regiji Toskani.

(2) Italija je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 29. listopada 2023. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) U zahtjevu je događaj predstavljen kao „regionalna prirodna katastrofa" iz članka 2. stavka 3. Uredbe o FSEU-u, prema kojem je to prirodna katastrofa koja je prouzročila izravnu štetu u nekoj regiji na razini NUTS 2 prihvatljive države članice veću od 1,5 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) te regije. Talijanska tijela ukupnu

izravnu štetu nastalu kao posljedica katastrofe procjenjuju na 2,7 milijardi EUR. Taj iznos čini približno 2,4 % BDP-a regije Toskane i premašuje navedeni primjenjivi prag za „regionalnu katastrofu”, koji za regiju Toskanu 2024. iznosi 1,7 milijardi EUR.

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Italija nije zatražila isplatu predujma u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u.

(7) Talijansku regiju Toskanu od 25. listopada do 10. studenog 2023. pogodile su ekstremne količine padalina u relativno kratkom vremenskom razdoblju, posebno u pokrajinama Prato, Firenca, Pisa, Pistoia i Livorno. Kiša popraćena jakim vjetrom izazvala je bujične poplave i klizišta. Poplave koje su uslijedile imale su teške posljedice. Nepogoda je prouzročila znatnu gospodarsku štetu, usmrtila sedam ljudi i prisilila tisuće ljudi da napuste svoje domove.

(8) Talijanska tijela nisu zatražila pomoć u okviru UCPM-a. Međutim, talijanski Odjel za civilnu zaštitu redovito izvješćuje ERCC Glavne uprave Europske komisije za europsku civilnu zaštitu i europske operacije humanitarne pomoći o napretku aktivnosti upravljanja katastrofom.

(9) Italija je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 175,6 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova hitnih operacija odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 74,3 milijuna EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 49,0 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne baštine i iznosi 26,4 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 26,0 milijuna EUR.

(10) Italija je prenijela Direktivu 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća Zakonodavnom uredbom br. 49 od 23. veljače 2010. o provedbi Direktive 2007/60/EZ o procjeni i upravljanju rizicima od poplava. U Zakonodavnoj uredbi br. 49/2010 navodi se da je potrebno donijeti karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava za područja utvrđena u skladu s navedenim zakonodavnim aktom.

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Italije se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Talijanska tijela nisu navela da su prihvatljivi troškovi pokriveni osiguranjem.

2.6. Francuska – regionalna katastrofa: poplave

Bivšu regiju Nord-Pas de Calais u francuskoj regiji Hauts-de-France od 2. do 9. studenog 2023. pogodile su obilne padaline koje su uzrokovale poplave.

Francuska je nakon toga podnijela zahtjev za financijsku pomoć iz FSEU-a.

(1) Francuska je 24. siječnja 2024. podnijela zahtjev za financijski doprinos iz FSEU-a za financiranje hitnih operacija i operacija oporavka nakon poplava u studenom 2023.

(2) Francuska je podnijela zahtjev za doprinos iz FSEU-a u roku od 12 tjedana od nastanka prve štete uzrokovane katastrofom koja se dogodila 2. studenog 2023. Zahtjev sadržava sve potrebne informacije iz članka 4. Uredbe o FSEU-u.

(3) Katastrofa je prirodnog podrijetla i stoga je obuhvaćena područjem primjene FSEU-a.

(4) U zahtjevu je događaj predstavljen kao „regionalna prirodna katastrofa” iz članka 2. stavka 3. Uredbe o FSEU-u, prema kojem je to prirodna katastrofa koja je prouzročila izravnu štetu u nekoj regiji na razini NUTS 2 prihvatljive države članice veću od 1,5 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) te regije. Francuska tijela ukupnu izravnu štetu nastalu kao posljedica katastrofe procijenila su na 1,9 milijardi EUR. Taj iznos čini približno 1,64 % BDP-a bivše regije Nord-Pas de Calais[3] i premašuje navedeni primjenjivi prag za „regionalnu katastrofu”, koji za bivšu regiju Nord-Pas de Calais 2024. iznosi 1,8 milijardi EUR[4].

(5) Ukupna izravna šteta temelj je za izračun iznosa financijskog doprinosa iz FSEU-a. Financijski doprinos može se upotrijebiti samo za hitne operacije i operacije oporavka od ključne važnosti, kako je definirano u članku 3. Uredbe o FSEU-u.

(6) Francuska je zatražila isplatu predujma očekivanog doprinosa u skladu s člankom 4.a Uredbe o FSEU-u. Na temelju preliminarne procjene Komisija je zaključila da su ispunjeni uvjeti za isplatu predujma iz FSEU-a. Stoga je Provedbenom odlukom Komisije C(2024) 3873 od 6. lipnja 2024. dodijeljen predujam u iznosu od 11 690 767 EUR. Predujam je Francuskoj isplaćen 14. lipnja 2024.

(7) Bivšu regiju Nord-Pas de Calais u regiji Hauts-de-France u Francuskoj od 2. do 9. studenog 2023. pogodile su velike količine padalina, koje su u nekim područjima dosegle 271 mm. Te su okolnosti dovele do naglog porasta razine rijeka u kratkom vremenskom razdoblju i do izlijevanja velikih rijeka. Nepogoda je imala teške posljedice i uzrokovala brojne odrone zemlje, zbog kojih su naknadno zatvorene ceste. Katastrofa je prouzročila znatnu gospodarsku štetu i prisilila tisuće ljudi da napuste svoje domove.

(8) Francuska tijela zatražila su pomoć u okviru UCPM-a. Pomoć je ponudila Nizozemska.

(9) Francuska je procijenila da troškovi operacija koje su prihvatljive na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe o FSEU-u iznose 160,2 milijuna EUR te ih je prikazala raščlanjeno po vrsti operacija. Najveća skupina troškova hitnih operacija odnosi se na popravak infrastrukture i postrojenja u području energetike, vode, otpadnih voda, telekomunikacija, prometa, zdravstva i obrazovanja i iznosi 120,1 milijun EUR. Druga po veličini skupina troškova odnosi se na troškove raščišćavanja područja pogođenih katastrofom i iznosi 19,3 milijuna EUR. Treća po veličini skupina troškova odnosi se na uspostavu preventivne infrastrukture i mjera za zaštitu kulturne baštine i iznosi 10,8 milijuna EUR. Četvrta po veličini skupina troškova odnosi se na pružanje privremenog smještaja i službe spašavanja i iznosi 10,0 milijuna EUR.

---

[3] Nord-Pas de Calais je regija razine NUTS 2 koja odgovara jednoj od dviju bivših regija (regije Nord-Pas de Calais i Pikardija) koje su 2016. spojene u regiju Hauts-de-France.

[4] Zahtjev je podnesen 2024., stoga se primjenjuje prag za 2024.

(10) Francuska je prenijela Direktivu 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća Zakonodavnom uredbom 2011-227 od 2. ožujka 2011 o provedbi Direktive 2007/60/EZ o procjeni i upravljanju rizicima od poplava.

(11) Na dan kad je podnijela zahtjev, protiv Francuske se nije vodio postupak zbog povrede zakonodavstva Unije u vezi s prirodom katastrofe.

(12) Francuska tijela nisu navela da su prihvatljivi troškovi pokriveni osiguranjem.

2.7. Zaključak

S obzirom na prethodno navedena razmatranja i na temelju ocjene dostavljenih informacija Komisija zaključuje da katastrofe navedene u zahtjevima koje su podnijele Italija, Slovenija, Austrija, Grčka i Francuska ispunjavaju uvjete za mobilizaciju FSEU-a utvrđene u Uredbi o FSEU-u.

3. FINANCIRANJE

Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.[5] (dalje u tekstu „Uredba o VFO-u”) omogućuje mobilizaciju FSEU-a u kontekstu pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR). Točkom 10. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju[6] (IIA) te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, utvrđuju se modaliteti za mobilizaciju FSEU-a u kontekstu SEAR-a.

Budući da je glavni razlog za osnivanje FSEU-a bila solidarnost, Komisija smatra da bi pomoć trebala biti progresivna. Stoga bi za dio štete koji premašuje prag za mobilizaciju FSEU-a za **„prirodne katastrofe velikih razmjera”** (tj. 0,6 % BND-a ili 3 milijarde EUR u cijenama iz 2011., ovisno o tome koji je iznos manji, usp. članak 2. stavak 2.

Uredbe o FSEU-u) intenzitet pomoći trebao biti veći nego za dio štete do tog praga. To znači da se iznos pomoći za zemlju pogođenu katastrofom koja ispunjava uvjete „prirodne katastrofe velikih razmjera” izračunava zbrajanjem dvaju iznosa: 2,5 % ukupne izravne štete ispod praga i 6 % za dio ukupne izravne štete iznad praga.

Stopa koja se primjenjuje za utvrđivanje iznosa pomoći za **„regionalne prirodne katastrofe”**, koji ne premašuju nacionalni prag, iznosi 2,5 % ukupne izravne štete. Osim toga, u skladu s člankom 2. stavkom 4. Uredbe o FSEU-u, pomoć iz FSEU-a može se mobilizirati i za svaku prirodnu katastrofu u prihvatljivoj državi koja je ujedno prirodna katastrofa velikih razmjera u susjednoj prihvatljivoj državi. Pri podnošenju zahtjeva za pomoć iz FSEU-a na temelju kriterija „susjedne zemlje” ne postoje pragovi za ukupnu pretrpljenu izravnu štetu. Stopa koja se primjenjuje za utvrđivanje iznosa pomoći za katastrofu prema kriteriju „susjedne zemlje” ista je kao i za „regionalnu katastrofu”, tj. 2,5 % ukupne izravne štete. Doprinos ne smije premašiti procijenjeni ukupni trošak prihvatljivih operacija.

[5] SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

[6] SL L 433I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

Metodologija za izračun pomoći navedena je u Godišnjem izvješću o FSEU-u za razdoblje 2002. – 2003. te su je prihvatili Vijeće i Europski parlament. Komisija stoga predlaže proračunskom tijelu da mobilizira sljedeće iznose za svih šest zahtjeva:

Katastrofa	**Ukupna izravna šteta (EUR)**	**Prag za katastrofe (EUR)**	**2,5 % ukupne izravne štete (EUR)**	**2,5 % ukupne izravne štete do praga za katastrofe velikih razmjera (EUR)**	**6 % izravne štete iznad praga za katastrofe velikih razmjera (EUR)**	**Predloženi iznos pomoći u okviru FSEU-a (EUR)**	**Predujam (EUR)**	**Preostali iznos za plaćanje (EUR)**
		regionalna / velikih razmjera	*regionalna katastrofa*	*izračun pomoći za katastrofu velikih razmjera*				
Italija (Emilia-Romagna) – poplave *(katastrofa velikih razmjera)*	**8 533 315 251**	**3 804 725 000**	**N/D**	**95 118 125**	**283 715 415**	**378 833 540**	**94 708 385**	**284 125 155**
Slovenija – poplave *(katastrofa velikih razmjera)*	**7 320 232 816**	**308 826 000**	**N/D**	**7 720 650**	**420 684 409**	**428 405 059**	**100 000 000**	**328 405 059**
Austrija – poplave *(susjedna zemlja)*	**207 969 814**	**N/D**	**5 199 245**	**N/D**	**N/D**	**5 199 245**	**N/D**	**5 199 245**
Grčka – poplave *(katastrofa velikih razmjera)*	**2 325 232 656**	**1 085 286 000**	**N/D**	**27 132 150**	**74 396 799**	**101 528 949**	**25 382 237**	**76 146 712**
Italija (Toskana) – poplave *(regionalna katastrofa)*	**2 712 473 053**	**1 719 230 000**	**67 811 826**	**N/D**	**N/D**	**67 811 826**	**N/D**	**67 811 826**
Francuska – poplave *(regionalna katastrofa)*	**1 870 522 773**	**1 839 110 000**	**46 763 069**	**N/D**	**N/D**	**46 763 069**	**11 690 767**	**35 072 302**
					UKUPNO	**1 028 541 689**	**231 781 389**	**796 760 300**

Uredbom Vijeća 2024/765[7] od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR) podijeljena je na dva zasebna instrumenta: europsku pričuvu za solidarnost i pričuvu za pomoć u nuždi. Europska pričuva za solidarnost s godišnjim iznosom od 1 016 milijuna EUR (u cijenama iz 2018., što odgovara iznosu od 1 144,2 milijuna EUR u cijenama iz 2024.) upotrijebit će se za pomoć u hitnim situacijama obuhvaćenima FSEU-om.

Kako bi se izbjeglo prerano iscrpljivanje godišnjih dodijeljenih sredstava, člankom 3. stavkom 7. Uredbe o FSEU-u i člankom 9. stavkom 2. drugim podstavkom izmijenjene Uredbe o VFO-u propisuje se da 25 % godišnjih dodijeljenih sredstava FSEU-a (tj. 286 milijuna EUR za 2024.) ostaje raspoloživo 1. listopada svake godine.

[7] Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2024/765 od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

Naposljetku, u skladu s člankom 4.a stavkom 4. Uredbe o FSEU-u iznos od 50 000 000 EUR već je upisan u opći proračun EU-a za 2024. (u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje) za isplate eventualnih predujmova.

Stoga je najveći iznos koji FSEU u ovoj fazi može iskoristiti iz dodijeljenih sredstava iz europske pričuve za solidarnost za 2024. godinu 808 135 764 EUR, što omogućuje da se pokriju potrebe za plaćanjima u okviru ove mobilizacije.

Raspoloživi iznos u okviru FSEU-a 2024.:	
Ukupna godišnja dodijeljena sredstva FSEU-a za 2024.	1 144 181 018
Tranša dostupna nakon 1. listopada (–)	286 045 254
Sredstva rezervirana za predujmove (–)	50 000 000
Iznos dostupan prije 1. listopada	808 135 764
Iznos koji će se upotrijebiti za ovu mobilizaciju	796 760 300

Za informaciju, od iznosa od 50 000 000 EUR koji je već upisan u opći proračun EU-a za 2024. za predujmove, Komisija je 2024. već isplatila predujam Grčkoj za poplave uzrokovane ciklonom „Daniel” u iznosu od 25 382 237 EUR i predujam Francuskoj za poplave u bivšoj regiji Nord-Pas de Calais u iznosu od 11 690 767 EUR. U skladu s tim, preostali raspoloživi iznos za predujmove iznosi 12 926 996 EUR.

2024/0212 (BUD)

Prijedlog

ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Italiji, Sloveniji, Austriji, Grčkoj i Francuskoj u vezi sa šest prirodnih katastrofa koje su se dogodile 2023.

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenog 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije[8], a posebno njezin članak 4. stavak 3.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.[9], a posebno njezin članak 9.,

uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju[10] te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava, a posebno njegovu točku 10.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Fondom solidarnosti Europske unije („Fond”) Uniji se želi omogućiti da brzo, učinkovito i fleksibilno reagira na izvanredne situacije kako bi pokazala solidarnost sa stanovništvom regija pogođenih velikim ili regionalnim prirodnim katastrofama ili izvanrednim stanjem velikih razmjera u području javnog zdravlja.

(2) Fond ne smije premašiti gornje granice utvrđene člankom 9. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093, kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) 2024/765[11].

(3) Italija je 24. srpnja 2023. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u regiji Emilia-Romagna u svibnju 2023.

(4) Slovenija je 20. listopada 2023. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u kolovozu 2023.

(5) Austrija je 19. listopada 2023. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u kolovozu 2023.

---

8 SL L 311, 14.11.2002., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.

9 SL L 433I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

10 SL L 433I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

11 Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2024/765 od 29. veljače 2024. o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

(6) Grčka je 20. studenog 2023. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u rujnu 2023.

(7) Italija je 19. siječnja 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u Toskani u listopadu i studenom 2023.

(8) Francuska je 24. siječnja 2024. podnijela zahtjev za mobilizaciju Fonda nakon poplava u studenom 2023.

(9) Navedeni zahtjevi udovoljavaju uvjetima za osiguravanje financijskog doprinosa iz Fonda, utvrđenima člankom 4. Uredbe (EZ) br. 2012/2002.

(10) Fond bi stoga trebalo mobilizirati kako bi se osigurao financijski doprinos Italiji, Sloveniji, Austriji, Grčkoj i Francuskoj.

(11) Radi što brže mobilizacije Fonda ova bi se Odluka trebala primjenjivati od datuma njezina donošenja,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

U okviru općeg proračuna Europske unije mobilizira se Fond solidarnosti Europske unije te se u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje u vezi s prirodnim katastrofama osiguravaju sljedeći iznosi:

(a) iznos od 378 833 540 EUR za Italiju u vezi s poplavama u regiji Emilia-Romagna u svibnju 2023.;

(b) iznos od 428 405 059 EUR za Sloveniju u vezi s poplavama u kolovozu 2023.;

(c) iznos od 5 199 245 EUR za Austriju u vezi s poplavama u kolovozu 2023.;

(d) iznos od 101 528 949 EUR za Grčku u vezi s poplavama u rujnu 2023.;

(e) iznos od 67 811 826 EUR za Italiju u vezi s poplavama u regiji Toskani u listopadu i studenom 2023.;

(f) iznos od 46 763 069 EUR za Francusku u vezi s poplavama u bivšoj regiji Nord-Pas de Calais u studenom 2023.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od [*datum donošenja*][*].

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament *Za Vijeće*

[*] Datum unosi Parlament prije objave u SL-u.